

2. Ермолаева Е.П. Профессиональная идентичность и маргинализм: концепция и реальность / Е.П. Ермолаева // Психол. журн. – 2001. – Том 22. – № 4. – С. 51–59.
3. Родіна О.Н. О понятии успешность трудовой деятельности / О.Н. Родіна // Вестник МГУ. Сер. 14 Психология. – 1996. – № 3. – С. 51–60.
4. Стрелков Ю.К. Инженерная и профессиональная психология / Ю.К. Стрелков. – М. : Издательский дом «Академия» ; Высшая школа, 2001. – 360 с.
5. Суходольский Г.В. Основы психологической теории деятельности / Г.В. Суходольский. – Л. : Изд-во ЛГУ, 1998. – 168 с.
6. Шадриков В.Д. Проблемы системогенеза профессиональности деятельности / В.Д. Шадриков. – М. : Наука, 1982. – 185 с.

Гринько В.П.,
курсант 2-го курсу факультету № 2
навчального взводу ГБ-431
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

науковий керівник –
доцент кафедри філософії та політології
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат психологічних наук, доцент
Шинкаренко І.О.

ЗНАЧЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ЗАСАД ОСОБИСТОСТІ (ПІДГОТОВКА КАДРІВ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ)

Юридична психологія – наука, яка досліджує психологічні закономірності системи «людина – суспільство – право». Вона певним чином вивчає поведінку особистості та діяльність осіб, які здійснюють правотворчість та правозастосування, також осіб, щодо яких застосовуються правові норми.

Іншими словами можна сказати, що юридична психологія стоїть на межі нероздільних елементів: юриспруденції і психології, а також сукупність почуттів, настроїв, емоцій, волі, думок, особливих рис характеру індивідів і соціальних спільностей.

Юридична психологія почала свій розвиток понад сто років тому назад. Саме тоді в кримінальному судочинстві більш широко почали використовувати психологічні поняття для пояснення вчинення протиправного діяння, а також рис особистості злочинця. Врахувавши найновіші досягнення в галузі юридичної психології, можна впевнено стверджувати, що її структура складається з п'яти частин, кожна з яких є неповторним та невід'ємним елементом юридико-психологічного знання [1].

Поняття «особистість» має вагоме значення в правоохоронній діяльності, зокрема при взаємовідносинах в службовому колективі. В даній ситуації психологію можна розділити на два види:

- А) особистісна дисциплінованість курсанта;
- Б) забезпечення дисциплінованості підлеглого командиром.

Вирішальним аспектом, який відображається на психологічному стані особистості при його підготовці до служби в правоохоронній діяльності є дисциплінованість. Дисциплінованість – вольова властивість особистості, яка проявляється і як короточасний процес, і як стан, завдяки якому людина діє відповідно з законами, нормами і правилами [2]. Що ж стосується поняття службова дисципліна, то службова дисципліна – це дотримання особами рядового і начальницького складу Конституції і законів України, актів Президента України і Кабінету Міністрів України, наказів та інших нормативно-правових актів Міністерства внутрішніх справ України, підпорядкованих йому органів і підрозділів та Присяги працівника органів внутрішніх справ України [3].

Щоб досягти відповідної дисциплінованості правоохоронця потрібно:

- створити належні умови проходження служби;
- набути високого рівня професіоналізму;

- забезпечити гласність та об'єктивність під час проведення оцінки результатів службової діяльності;
- дотримуватися законності і статутного порядку;
- підтримувати важливу повсякденну вимогливість начальників до підлеглих, постійну турботу про них, виявляти повагу до їх особистої гідності;
- виховувати в осіб рядового і начальницького складу високі моральні і ділові якості;
- забезпечити соціальну справедливість та високий рівень соціально-правового захисту;
- уміло поєднати і правильно застосувати заходи переконання, примусу, дисциплінарного та громадського впливу [3].

Основа дисциплінованості правоохоронця – знання. Знання – результат процесу пізнання дійсності, адекватне її відображення в свідомості людини у вигляді уявлень, понять, суджень, умовиводів, теорій [2]. Отже, дисципліна ґрунтується на усвідомленні курсантом свого службового обов'язку, зокрема знанні вимог, що висуває людині суспільство, нормами етикету і загальнолюдської моралі.

Чи не найважливішим чинником у психологічній структурі дисциплінованості є переконання. Переконання – вища форма спрямованості особистості, в психологічну структуру якої входять світогляд і прагнення до його здійснення в своїй діяльності та сприяння до здійснення в діяльності інших [2].

Переконання, закріплюючись у свідомості курсанта у вигляді норм дисциплінованої поведінки, спонукають його поводити себе згідно зі статутними вимогами, допомагати командирам у зміцненні порядку й організованості.

Невід'ємним елементом психологічної структури – навички. Навички – це автоматизовані компоненти свідомої дії людини, які виробляються в процесі її виконання [4]. Навички, які стали стійкою внутрішньою потребою курсанта,

перетворюються у звички, які також відіграють велику роль у процесі формування дисциплінованості.

Таким чином, знання, переконання, навички та звички дисциплінованої поведінки перебувають у безпосередній залежності один від одного і виявляються у процесі дисциплінованої поведінки курсанта в своїй єдності. Провідна роль у цій єдності належить знанням. На основі знань формуються і розвиваються переконання, навички і звички, які, в свою чергу, розширюють, поглиблюють і закріплюють знання. При цьому, чим глибше курсант засвоює знання, тим успішніше в нього утворюються стійкі навички й уміння, що дають йому підстави чітко діяти і виявляти високу дисциплінованість і організованість за будь-яких обставин.

Список використаних джерел:

1. Юридична психологія : Підручник / За заг. ред. Л.І. Казміренко, Є.М. Моїсеєва. – К. : КНТ, 2007. – 360 с.
2. Словник психологічних термінів. Психологічний портал Smerfero. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://smerfero.com/dictionary/dystsyplinovanist>.
3. Україна. Закони. Закон України «Про міліцію», Статут патрульно-постової служби міліції України, Дисциплінарний статус органів внутрішніх справ України, Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ: чинне законодавство зі змінами та доповн. станом на 1 вересня 2014 р. (офіц. текст). – К. : ПАЛИВОДА А.В., 2014. – 204 с. – (Закони України).
4. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія : Навчальний посібник. – Розділ 2. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: libfree.136147041_psihologiyaformuvannya_umin_navichok.htmlcom.